

směnky a indosant ručí směnečně již ze zákona podle §§ 7 a 12 směn. zákona za její přijetí a zaplacení, jest dokladem, že osoba na přední straně směnky závazek rukojemský převzavší, nebyla výstavcem směnky — § 62 č. 1, 3 směn. zák. Kdyby byl Josef Sch. býval výstavcem směnky, nemělo by významu, aby za svoji pohledávku přejímal rukojemství, neboť jeho závazek by konsolidací zase musil zaniknouti. Na směnku musí býti pohlíženo jako na obligaci skripturní a podle toho musí obsah její býti vykládán. Jakým způsobem sporná směnka do majetku Josefa Sch-a se dostala, jest pro tento spor lhostejným, neboť z této neplatné a priori směnky nemohl nikomu vzhledem k § 6 čis. 1 a § 3 čis. 5 směn. zák. vzejíti směnečný závazek. Z okolnosti, že Josef Sch. podepsal směnku na rubu, nelze dovozovati, že tím prohlásil se za výstavce směnky, třebaž že ji podepsal již výslovně jako rukojmí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci (čís. 4 § 503 c. ř. s.), leč neprávem, neboť odvolací soud posoudil věc po právní stránce úplně správně, dospěv k úsudku, že žalovaná směnka jest neplatná pro nedostatek podpisu výstavce (§ 3 čis. 5 směn. zák.), poněvadž žalovaného Josefa Sch-a nelze považovati za výstavce, an podepsal směnku výslovně jako rukojmí. Tento dodatek vylučuje, že jde o podpis výstavcův, neboť nejde jen o doložku, kterou výstavce vylučuje neb omezuje své ručení, jež by ovšem platila za nepsanou podle § 7 věta druhá směn. zák. (viz Grünhut, Wechselrecht sv. I. str. 408, Staub, Kommentar zur Wechselordnung čl. 4 čis. 5 pozn. 30, Rouček, Československé právo směnečné kap. 59). Jest ovšem přípustno, by výstavce směnky byl zároveň rukojmím za jiného směnečného dlužníka, to však musí vyplývati ze směnky samé, čehož není, když Josef Sch. podepsal směnku výslovně jako rukojmí. Z toho, že Josef Sch. podepsal směnku také na rubu jako první indosant, lze jen vyvoditi, že tento indosament jest neplatný. Opačný závěr dovolatelův jest lichý, neboť z okolnosti, že Josef Sch. podepsal směnku jako první indosant, neplyne nutně, jak se dovolatel mylně domnívá, že musí býti výstavcem, an směnku podepsal výslovně jako rukojmí a tímto zřejmým projevem vyloučil, že jest výstavcem.

Čís. 9275.

Výhoda § 56 (4) živn. řádu, je-li tu několik nezletilých oprávněných, trvá pro každého jen do jeho zletilosti, nikoliv snad pro všechny společně tak dlouho, až se i nejmladší z nich stane zletilým. Po zániku provozovacího oprávnění dítěte, dospěvšího zletilosti, jest vzájemné poměry sourozenců znovu upravit.

(Rozh. ze dne 12. října 1929, R II 274/29.)

Schvaluje účet poručníka Vlasty S-ové, nabvší zletilosti a nezl. Ctibora S-a ustanovil p o r u č e n s k ý s o u d, že Vlasta S-ová zůstane až do zletilosti Ctirada S-a společníci zámečnické firmy Františka S-a, že jí přináleží polovice závodního zisku a že si po zletilosti Ctirada S-a upraví společníci sami vzájemný poměr co do provozování živnosti a podle toho si vyžádají schválení živnostenského úřadu. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů, pokud bylo v nich vysloveno, že Vlasta S-ová zůstane až do zletilosti Ctirada S-a společníci zámečnické firmy František S., že jí přináleží polovice závodního zisku a že si po zletilosti Ctirada S-a upraví společníci sami vzájemný svůj poměr co do provozování živnosti a podle toho si vyžádají schválení živnostenského úřadu, a uložil soudu první stolice, aby právní poměr mezi Vlastou S-ovou a nezl. Ctiradem S-em co do zámečnické živnosti nezl. Ctiradem S-em pod firmou František S. dále provozované po slyšení účastníků ihned znovu upravil.

D ů v o d y:

Dovolací stížnost vytýká shodným rozhodnutím nižších soudů právem — třebaže ne výslovně, ale jasně — zřejmý rozpor se zákonem (§ 16 nesp. říz.), pokud jest jimi vysloveno, že Vlasta S-ová zůstane až do zletilosti Ctirada S-a společníci zámečnické firmy František S., že jí přináleží polovice závodního zisku a že si až po zletilosti Ctirada S-a upraví společníci sami vzájemný svůj poměr co do provozování živnosti a podle toho si vyžádají schválení živnostenského úřadu. Podle § 56 čtvrtý odstavec živn. ř. může po živnostníkově smrti řemeslná živnost na základě živnostenského listu, svědčícího zemřelému živnostníku, býti dále provozována na účet nezl. potomků k dědictví oprávněných až do zletilosti potomků. Netřeba blíže doličovati, že tato výhoda, je-li tu několik nezletilých oprávněných, trvá pro každého jen do jeho zletilosti, nikoli snad pro všechny společně tak dlouhou, až se i nejmladší z nich stane zletilým. To plyne jak z doslovného znění tak i z povahy a z účelu řečeného předpisu, zabezpečiti osiřelým dětem zdroj příjmů z otcovy živnosti po dobu, po kterou jsou pod zvláštní ochranou zákona (§ 21 obč. zák.) a zpravidla nebývají s to, by si samy opatřily výživu ušlou jim otcovým úmrtím a s ním spojenou ztrátou řečeného zdroje. Výklad ten odpovídá ostatně i ustálené praxi. Podle toho nemůže Vlasta S-ová, stavší se zletilou, otcovu živnost dále provozovati na svůj účet. Její společenství v provozování podniku zaniklo. Nelze jí proto beze všeho pokládati — jak činí prvý soud — na dále za společníci. Nelze však přehlédnouti, že živnost jest provozována v dílně a s náradím, jež jsou společným vlastnictvím i Vlasty S-ové i nezl. Ctirada S-a, a že jest v podniku uložena značná část jejich peněz, pokud se týče pohledávek, a že do něho dluží značný peníz z důvodu, že nebyly zaplacený různé veřejné dávky a pohledávky obchodních dodavatelů. Tyto vzájemné poměry obou sourozenců mezi sebou a k živnosti, po otcově úmrtí dosud

společně dále provozované, vyžadují nezbytně, by po zániku provozovacího oprávnění Vlasty S-ové byly nově upraveny. Úpravy bude třeba zejména v tom směru, zda a jak má obchodní jmění dosud společné a nerozdělené býti mezi bývalé společníky rozděleno nebo čeho se má Vlastě S-ové dostat za to, ponechá-li je na dále v podniku provozovaném již jen na účet nezletilého bratra. Při tom ovšem nebude lze pro těsné životní společenství zúčastněných sourozenců, pominouti řešení otázky, jak mají vyúčtována býti vydání na osobní potřeby každého z nich a na domácnost, pokud bude společná a z podstatné části zastávána snad Vlastou S-ovou. Pro úpravu těchto poměrů nelze toho času, pokud tu není přesného návrhu poručníkovy a vyjádření nebo vlastního návrhu Vlasty S-ové, dáti určité směrnice. Avšak při opatřeních poručenského soudu o nich, jak jsou učiněna ve zrušené části jeho usnesení, nelze setrvati. Nezbyvalo proto, než napadené rozhodnutí obou nižších soudů zrušiti a prvému soudu naříditi nové rozhodnutí, založené na důkladném projednání věci.

Čís. 9276.

Domáháno-li se na rukojmím zaplacení dluhu s úroky a s útratami vymáhání pohledávky proti hlavnímu dlužníku, nejsou úrokové a útratové nároky vedlejšími náklady ve smyslu § 54, druhý odstavec j. n., nýbrž součástí jistiny.

(Rozh. ze dne 14. října 1929, R I 608/29.)

Žalující družstvo domáhalo se na žalovaných zaplacení zažalovaného obnosu 4.609 Kč 72 h se 6% úroky od 12. května 1925 a útratami 337 Kč 20 h., 99 Kč 36 h a 57 Kč 60 h, opírajíc žalobní nárok o to, že se žalovaní za svou dceru Annu N-ovou žalující straně zaručili za zaplacení veškerého jí odebraného zboží, za něž Anna N-ová zůstala žalující straně dlužna 4.609 Kč 42 h a byla také, byvši žalující stranou na zaplacení toho obnosu žalována, pravoplatným rozsudkem soudu první stolice ze dne 11. září 1928 k zaplacení se 6% úroky od 12. května 1926 a s útratami sporu 377 Kč 20 h odsouzena, nic však nezaplatila a též exekuce proti ní zůstala bezvýslednou a žalující straně vzešly vedením exekuce další přisouzené útraty 99 Kč 36 h a 57 Kč 60 h. Žalobu, danou na okresním soudě, soud první stolice k námitce věcné nepříslušnosti odmítl. **Důvody:** Žalovaná strana vznesla včas námitku věcné nepříslušnosti dovolaného soudu, tvrdíc, že části jako útraty zažalované, jsou žalovány jako kapitál, který tedy přesahuje 5.000 Kč. Žalující strana naproti tomu jest náhledu, že částky zažalované jako »útraty« jsou příslušenstvím, nikoliv »kapitálem« a že proto zažalovaný peníz nepřevyšuje 5.000 Kč. Soud však tomu názoru přisvědčiti nemůže. Částky tyto, zažalované jako »útraty« jsou proti žalovaným zažalovány nikoliv jako útraty, aspoň ne co do skutečné povahy těchto pohledávek, nýbrž jménem náhrady za útraty, způsobené prý hlavní dluž-